

Черінько І.П.*

ПОЛІТИКА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ЄС НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Уряд Великої Британії послідовно виступає за розширення Європейського Союзу. Подібно до їхніх попередників - консерваторів - лейбористи виходять з того, що розширення ЄС відповідає національним інтересам країни. Згідно до Британської позиції розширення ЄС зміцнює стабільність у Європі в цілому[1].

Крім того, не допускаючи ідеї федералізації Європейського Союзу, Велика Британія вважає для себе вигідним його розширення й через те, що включення нових членів до складу ЄС децентралізуватиме цю організацію. Виходячи з того, що боротьба з такими проблемами, як тероризм, забруднення навколишнього середовища, торгівля наркотиками та людьми, нелегальна міграція, неможливі без розширення Європейського Союзу, лейбористський уряд Сполученого Королівства активно просуває ідеї щодо розширення ЄС. Беручи до уваги, що у разі незадоволення своїх європейських аспірацій держави-претенденти можуть відійти до іншої сфери впливу, така політика видається зваженою, враховуючи також, що будучи особливим партнером Сполучених Штатів Америки, яким украй не вигідним є поява глобального конкурента на посаді світової наддержави, якою може стати європейська федерація, політика лейбористського уряду Великої Британії цілком відповідає національним інтересам держави та її стратегічному курсові.

Опісля розширення Європейського Союзу – 2007р., яке охопило Болгарію та Румунію, на черзі стали держави Балканського півострова та Туреччина. Ще у жовтні 2006р. британськими урядовцями було висловлено позицію, що без Туреччини та Балканських країн Європейський Союз буде неповноцінний, не тільки через їхні історичні зв'язки з Європою, а й через те, що необхідно включити до свого складу тих, хто поділяє європейські цінності й принципи європейської демократії. Входження Туреччини до ЄС є шансом довести, що мусульманський світ є партнером західної цивілізації, і замість зіткнення цивілізацій вони підуть шляхом плідного співробітництва. Крім того, понад 70 млн. населення Туреччини значно догодять європейському спільному ринкові. З кожним новим розширенням Європейського Союзу з'являються дедалі нові правила, що підлаштовують критерії членства у ЄС до вимог часу, і нам необхідно допомагати Хорватії та Туреччині досягти відповідності цим вимогам. Святкуючи п'ятдесятиріччя Європейського Союзу треба замислитися, яким він має бути через сто років. А він має бути ще більш сильним і процвітаючим, і неодмінно налічувати Туреччину, Хорватію й інші держави Балкан у своєму складі – наголосив Дж.Хун, міністр у справах Європи Великої Британії [2].

Балканський півострів посідав чільне місце у зовнішній політиці Великої Британії вже доволі давно. В контексті сучасності Велика Британія приділяє великої уваги балканським державам, розглядаючи їх першочерговими претендентами на входження до Європейського Союзу. Крім того, на Балканському півострові стикаються інтереси кількох значущих британських та американських компаній, у першу чергу Консорціум нафтоп-

* аспірант кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: проф. Матвієнко В.М.

роводу АМВО, що має своїх заступників у верхах американського істеблїшменту, та британської Brown & Root Ltdi[3].

Згідно до позиції Великої Британії, поширення європейської спільноти на Балкани не дозволить повернутися трагічним подіям 90-х років[4]. Натомість у своїх європейських сподіваннях щодо розширення Велика Британія, на жаль, здебільшого може спиратися на підтримку лиш країн так званої «Нової Європи», тобто тих, що приєдналися до ЄС в результаті розширень 2004 та 2007 рр. Так, у 2008 р. президенти держав Центральної та Східної Європи одностайно висловилися за прийняття до Європейського Союзу та НАТО усіх балканських держав та України[6]. Проте, країни Західної Європи, чия вага у процесі прийняття рішень в ЄС є надзвичайно великою, оптимізму Великої Британії не розділяють, посилаючись на обмеженість сучасних можливостей ЄС щодо розширення та на елементарне неприйняття своїм населенням ідей постійного прийняття до лав Європейського Союзу країн зі слабкою економікою та низьким ВВП на душу населення. Однак, розглядаючи політику лейбористського уряду Великої Британії щодо розширення Європейського Союзу слід відзначити однозначний позитив, який полягає у тому, що попри шалений скептицизм багатьох членів ЄС Велика Британія продовжує цілеспрямовано наполягати на необхідності подальшого збільшення членів Європейського Союзу, не відступаючи зі своїх позицій.

Література

1. Деловая Великобритания // <http://www.britain.polpred.ru/1999/11.htm> [13.03.2009]
2. Hoop, Geoff. Opening Rome 50. Lecture by Minister for Europe. Rome, 2004.
3. Валуев А. В. Европейское направление внешней политики Великобритании при «новых лейбористах». Автореферат на соискание ученой степени кандидата исторических наук. СПб, 2007. 23с. С. 20.
4. Заместители глав МИД РФ и Великобритании обсудили проблемы урегулирования на Балканах//МОСКВА, 24 мая 2004г.- РИА «Новости».
5. Enlargement // <http://www.fco.gov.uk/en/fco-in-action/institutions/britain-in-the-european-union/eu-policies/enlargement/> [17.02.2009]
6. Мулвей Стефан Восточный бросок ЕС // <http://lenta.ru/articles/2003/11/28/eu/> [22.03.2009]